

Sergio Tavčar: JUGOSLAVIJA, KOŠARKA IN TELEVIZIJSKI REPORTER (LA JUGOSLAVIA, IL BASKET E UN TELECRONISTA)

Zgodovina jugoslovanske košarke skozi glas TV Koper-Capodistria

190 strani, mehka vezava. Samozaložba, 15 EUR na www.sergiotavcar.com.

Čeprav revija *Šport* praviloma objavlja recenzije knjig izdanih v slovenskem jeziku, si knjiga **Jugoslavija, košarka in televizijski reporter** (v izvirniku: »La Jugoslavia, il basket e un telecronista«), napisana v italijanščini, nedvomno zasluži omembo v osrednji slovenski reviji za teoretična in praktična vprašanja športa – deloma zaradi njene teme in vsebine, ki se nanašata na polpreteklo zgodovino Slovenije, deloma pa zato, ker jo je napisal slovenski novinar in športni strokovnjak Sergio Tavčar.

V zahodni Sloveniji in celotni Italiji zelo znan in priljubljen reporter, ki je prvi glas športa italijanskega programa televizije Koper-Capodistria vse od njenih začetkov daljnjega leta 1971 (tako postaja kot Tavčarjeva novinarska kariera letos obhajata 40 let), se je v svojem knjižnem prvencu odločil približati (predvsem) italijanskim bralcem zgodovino »vsega omembe vrednega«, kar se je zgodilo v jugoslovanski košarki od prvega nastopa reprezentance na olimpijskih igrah v Rimu leta 1960 dalje. Avtor od tedaj za vsako leto posebej bolj ali manj izčrpnopopiše košarkarsko dogajanje v nekdanji skupni državi. Pri tem zajame prvo zvezno ligo in pokalno tekmovanje, nastope jugoslovanskih klubov v evropskih tekmovanjih ter vsepomembnejše reprezentančne akcije (olimpijske igre, svetovna in evropska prvenstva). Opise dopolni z osebnimi zgodbami mnogih košarkarjev, ki so sooblikovali

športno zgodovino države, ki je umrla pred svojim 46. rojstnim dnevom. Pri svojem pisanju se torej osredotoča na dogodke in tekmovanja, ki jih je lahko spremljal kot novinar – kolikor mu ta naziv sploh pritiče, saj se sam še danes v košarkarskih krogih predstavlja kot »trener, ki je v bistvu posojen na televizijo«.

Ob košarkarskih najdejo prostor tudi zgodbe o politiki in vsakdanjem življenju v socialistični državi. Avtor tukaj predstavlja predvsem lastno videnje oziroma občutenje dogajanja, ki pa je mestoma (tako kot pri vsaki subjektivni pripovedi) sporno (ustrezen izraz bi bil, da je »diskutabilno«, vendar Slovar slovenskega knjižnega jezika te besede žal ne navaja). Uspehe jugoslovanske košarke denimo pripisuje tudi dejstvu, da se v zvezne organe niso vpletali politiki – ob tem pa očitno spregleda podatek, da je Košarkarski zvezi Slovenije med letoma 1961 in 1967 predsedoval Stane Dolanc (jugoslovansko zvezo pa je dve desetletji kasneje vodil Vasil Tupurkovski, ki je bil v sedemdesetih letih predsednik ZSMJ, med letoma 1990 in 1991 pa član predsedstva SFRJ).

Subjektivni opisi in politični utrinki so zanimivi in gotovo dobrodošli v knjigi, ki bo za marsikaterega italijanskega bralca eden od redkih »neideološko zaznamovanih« stikov z zgodovino Jugoslavije in Slovenije kot njenega sestavnega dela. Vendar pa tudi ta

ne bo vrednotno povsem nevtralen, ampak predstavlja zanimiv pogled na Jugoslavijo s strani Slovenca, ki v Jugoslaviji nikoli ni živel. Takšna stališča, ki so v svojem bistvu pogledi zainteresiranega, a vendarle zunanjega opazovalca, so lahko zelo informativni in koristni tudi za razumevanje sebe in tistih, ki so v tej športni in družbeni realnosti živeli.

S faktografskega vidika je knjiga zelo zanimiva in predstavlja natančen dokument treh desetletij jugoslovanske

košarke ter kasnejše desetletke samostojnosti nekdanjih jugoslovanskih republik. Avtor izčrpnopodpre svoje navedbe z nizanjem podatkov iz zelo bogatega košarkarskega arhiva (ki na posameznih mestih prekaša celo uradne podatke mednarodne košarkarske zveze). Knjiga je zato (tudi zaradi tega) nepogrešljivo čtivo za ljubitelje košarke, ki razumejo italijanski jezik. Obenem je pomemben opomnik, da Slovenci živijo tudi zunaj državnih meja.

Simon Ličen

